

IV.

Upomínacie konanie

Vážení spoluobčania!

Rozhodli sme sa pokračovať v bezplatnej pomoci tým najzraniteľnejším – spotrebiteľom. Slováci prežívajú časy plné neistoty a obáv aj zo splácania záväzkov. Vieme, že mnohí budú odkázaní na úvery, pôžičky, refinancovanie úverov a pôžičiek. Je viac ako pravdepodobné, že tisíce rodín nebudú schopné svoje záväzky si riadne plniť, a to aj z objektívnych príčin.

Práve týmto spotrebiteľom je adresovaná naša snaha o bezplatné právne poradenstvo a vzdelávanie. Mnohí z Vás si určite spomínajú na projekt s názvom „Sedem krokov na ochranu spotrebiteľa“, ktorý v minulosti výborne fungoval a práve naň by sme radi naviazali.

Budeme sa venovať najvypuklejšim problémom z oblasti spotrebiteľského práva, ako napríklad mimoexekučné zrážky zo mzdy, dražby, odklad splátok úverov, upomínacie onanie a pod..

Pôjde o elektronické prezentácie určené pre každého, kto má záujem niečo sa o ochrane spotrebiteľa dozvedieť.

Deň spotrebiteľov a spotrebiteľských práv pripadá na 15. marec.

V tento deň ešte v roku 1962 vtedajší prezident John F. Kennedy vyhlásil štyri základné práva spotrebiteľov. Deň spotrebiteľov má pripomínať ich dôležitosť, dôležitosť spotrebiteľskej politiky, ich strategickú funkciu na trhu a zároveň zvýšiť informovanosť a vzdelanie.

Veríme, že Vás naša snaha zaujme, budete sa chcieť a vedieť brániť. Ved' ako sme už aj v minulosti konali v mene hesla "brániť sa oplatí", rovnako sa ním budeme riadiť aj dnes.

S úctou

Doc. JUDr. Robert Fico, CSc.

Zákon č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) nadobudol účinnosť 1. februára 2017.

Konanie podľa tohto zákona je alternatívnym spôsobom uplatňovania peňažných nárokov k postupu podľa Civilného sporového poriadku (zák. č. 160/2015 Z.z.).

Ide o skrátené konanie, riadi sa zákonom o upomínacom konaní.

Konanie podľa tohto zákona je alternatívnym spôsobom uplatňovania peňažných nárokov k postupu podľa Civilného sporového poriadku.

Na konanie je kauzálnie príslušný Okresný súd Banská Bystrica.

K platobným rozkazom vydávaným v upomínacom konaní, v ktorých sa uplatňuje nárok zo spotrebiteľskej zmluvy veriteľ podá návrh na vydanie platobného rozkazu a súd tento platobný rozkaz bez bližšieho skúmania vydá.

Ak sú splnené procesné podmienky vrátane poplatkovej povinnosti žalobcu a nie sú dôvody na odmietnutie návrhu, *súd platobný rozkaz vydá najneskôr do desiatich pracovných dní* od splnenia procesných podmienok na jeho vydanie.

Dlžník sa má možnosť brániť podaním odporu proti platobnému rozkazu v lehote do 15 dní od doručenia platobného rozkazu.

Návrh na vydanie platobného rozkazu bežne podáva aj veriteľ, ktorý poskytol úver spotrebiteľovi.

Ust. § 3 Upomínacieho konania, ods. 5, návrh nie je prípustný, ak sa uplatňuje:

- a) dohodnutý úrok z omeškania vo výške, ktorá o viac ako päť percentuálnych bodov presahuje výšku úroku z omeškania, ktorá by sa použila, ak by takáto dohoda nebola,*
- b) nárok zo spotrebiteľskej zmluvy alebo z iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré obsahujú neprijateľnú zmluvnú podmienku, a táto okolnosť má vplyv na uplatňovaný nárok,*
- c) nárok na zaplatenie tovaru alebo služby zo spotrebiteľskej zmluvy alebo z iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré ešte neboli dodané alebo poskytnuté,*
- d) nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo z iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou a žalovaný nebol na jeho zaplatenie vyzvaný v posledných troch mesiacoch pred podaním návrhu,*
- e) nárok zo zmenky voči fyzickej osobe alebo*
- f) nárok, ktorý je v zjavnom rozpore s právnymi predpismi.*

**Ust. § 3 Upomínacieho konania, ods. 6, návrh nie je prípustný
tiež, ak**

a) nebol podaný spôsobom podľa [§ 4 ods. 1](#),

b) žalobca nemá aktivovanú elektronickú schránku a ak je zastúpený, tak jeho zástupca,

c) návrh podávajú viacerí žalobcovia a nemajú spoločného zástupcu alebo

d) platobný rozkaz by sa mal doručiť žalovanému do cudziny.

Podľa C.s.p. je všeobecný súd povinný vždy skúmať neprijateľné zmluvné podmienky.

Ust. § 299, ods. 2 C.s.p. :

„Ak sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy a žalovaným je spotrebiteľ, súd nevydá platobný rozkaz, ak spotrebiteľská zmluva alebo iné zmluvné dokumenty súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou obsahujú zmluvnú podmienku, ktorá je neprijateľná“.

Ust. § 298, C.s.p.

ods. 1 :

„Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou“

Ods. 2

„Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydat' spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou“.

Ak nie je posúdená neprijateľná zmluvná podmienka hoc nemajúca vplyv na uplatňovaný nárok, no je neprijateľná a platobný rozkaz nadobudne právoplatnosť, **prieskum neprijateľných zmluvných podmienok v exekučnom konaní nie je možný. Takáto právna úprava odporuje unijnému právu, je v priamom rozpore s unijným právom a spolieha sa na možnosť podania odporu spotrebiteľom. Aj to v krátkom časovom horizonte 15 – tich dní.**

V každom prípade **je potrebné podať vecne odôvodnený odpor v zákonnej 15-dňovej lehote** na predpísanom formulári.

Podaný odpor nemožno vziať späť.

Ak čo len jeden zo žalovaných podal včas odpor s vecným odôvodnením, platobný rozkaz sa zrušuje vo vzťahu ku všetkým žalovaným; to neplatí, ak ide o samostatné spoločenstvo (§ 11, ods. 5).

Platobný rozkaz, proti ktorému nebol podaný odpor, má účinky právoplatného rozsudku (§ 11, ods. 6).

Čo je podstatné, v rámci upomínacieho konania **vo veci samej nerozhoduje sudca, ale vyšší súdny úradník**. Ten neskúma obsah podania a pri množstve podaní ani nemá šancu posudzovať neprijateľné zmluvné podmienky.

Sme toho názoru, že účelom zákona bolo uľahčiť vymáhanie pohľadávok, nie odľahčiť súdy (pretože pohľadávky sa ďalej vymáhajú a budú vymáhať) a už vôbec nie postupovať v priamom rozpore s právom EÚ. Teda v neprospech spotrebiteľa.

Ust. § 15 Upomínacieho konania, ods. 6:

„V konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník vrátane rozhodovania o zastavení konania. Sudca v konaní koná a rozhoduje o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Ak sa sťažnosti vyhovie v plnom rozsahu, rozhodnutie nemusí obsahovať odôvodnenie.“

Z rozsudku ESD, C-448/17 EOS KSI Slovensko s. r. o. proti Jánovi Dankovi, Margite Dankovej, ktorý je možné použiť analogicky:

Bod 45 rozsudku

Účinnú ochranu práv vyplývajúcich z tejto smernice možno zaručiť iba pod podmienkou, že vnútroštátny procesný systém upravuje v rámci konania o vydanie platobného rozkazu alebo v rámci konania o výkon platobného rozkazu ex offo preskúmanie potenciálnej nekalej povahy zmluvných podmienok uvedených v predmetnej zmluve sudcom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. februára 2016, [Finanmadrid EFC, C-49/14, EU:C:2016:98](#), body 45 a 46).

Bod 46 rozsudku

Preto v prípade, ak v štádiu výkonu platobného rozkazu nie je upravené žiadne ex offo preskúmanie potenciálne nekalej povahy podmienok obsiahnutých v dotknutej zmluve sudcom, vnútroštátna právna úprava sa musí považovať za právnú úpravu, ktorá môže narušiť účinnosť ochrany požadovanej smernicou 93/13, ak neupravuje takéto preskúmanie v štádiu vydania platobného rozkazu, alebo ak je takéto preskúmanie stanovené jedine v štádiu odporu proti vydanému platobnému rozkazu, ak existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutý spotrebiteľ nepodá požadovaný odpor buď z dôvodu osobitne krátkej lehoty stanovenej v tejto súvislosti, alebo vzhľadom na trovy, ktoré by vznikli v dôsledku podania žaloby v porovnaní s výškou sporného dlhu, alebo z dôvodu, že vnútroštátna právna úprava nestanovuje povinnosť, aby mu boli oznámené všetky informácie potrebné na to, aby mohol určiť rozsah svojich práv (pozri analogicky rozsudky zo 14. júna 2012, [Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349](#), bod 54, a z 18. februára 2016, [Finanmadrid EFC, C-49/14, EU:C:2016:98](#), bod 52).

Bod 49 rozsudku

V tejto súvislosti treba uviesť, že zachovanie potrebného účinku smernice 93/13 bráni tomu, aby vnútroštátna právna úprava umožňovala vydanie platobného rozkazu bez toho, **aby mal spotrebiteľ v akomkoľvek štádiu konania možnosť požívať záruku, že sudca pristúpi k preskúmaniu neprítomnosti nekalých podmienok v dotknutej zmluve** (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. februára 2016, [Finanmadrid EFC, C-49/14, EU:C:2016:98](#), bod 45)

Bod 50 rozsudku

V dôsledku toho okolnosť, že vnútroštátna právna úprava priznáva právomoc v oblasti vydávania platobných rozkazov súdnemu úradníkovi, ktorý nemá postavenie sudcu, nemôže ohroziť zachovanie potrebného účinku smernice 93/13, pokiaľ je preskúmanie neprítomnosti nekalých podmienok v dotknutej zmluve sudcom stanovené v štádiu výkonu platobného rozkazu alebo v prípade odporu proti platobnému rozkazu.

Bod 51 rozsudku

Ako bolo pritom pripomenuté v bode 46 tohto rozsudku, existencia takéhoto preskúmania jedine v štádiu odporu môže viesť k zachovaniu potrebného účinku smernice 93/13 len vtedy, ak spotrebitelia nie sú odrádzaní od podania takéhoto odporu.

Bod 52 rozsudku

V prejednávanej veci vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej stanovuje iba pätnásťdňovú lehotu, počas ktorej môže spotrebiteľ podať odpor proti platobnému rozkazu, a okrem toho vyžaduje, aby spotrebiteľ svoj odpor vecne odôvodnil.

Bod 53 rozsudku

V dôsledku toho pri takejto právnej úprave existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutý spotrebiteľ nepodá odpor a že sudca následne nebude môcť uskutočniť ex offo preskúmanie neprítomnosti nekalých podmienok v dotknutej zmluve.

Bod 54 rozsudku

Vzhľadom na tieto úvahy je potrebné odpovedať na tretiu až piatu otázku tak, že **smernica 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave**, ako je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá, napriek tomu, že v štádiu vydania platobného rozkazu proti spotrebiteľovi stanovuje preskúmanie nekalej povahy podmienok uvedených v zmluve uzatvorenej medzi podnikateľom a spotrebiteľom, na jednej strane priznáva právomoc **vydať tento platobný rozkaz súdnemu úradníkovi, ktorý nemá postavenie sudcu**, a na druhej strane stanovuje **pätnásťdňovú lehotu na podanie odporu** a vyžaduje, aby bol tento odpor vecne odôvodnený, za predpokladu, že takéto ex offo preskúmanie nie je stanovené v štádiu výkonu uvedeného platobného rozkazu, čo musí preveriť vnútroštátny súd.

Na záver nezabudnite, že:

- ide výlučne o elektronické konanie formou elektronických formulárov zverejnených na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky,
- platobný rozkaz sa má prioritne doručiť ako elektronický úradný dokument do aktivovanej elektronickej schránky,
- ak nie je možné doručenie do elektronickej schránky, doručia sa listiny na adresu žalovaného uvedenú žalobcom. To neplatí, ak má žalobca elektronickú schránku aktivovanú, no nepreberá doručované zásielky. V takom prípade platí fikcia doručenia.
- ak sa platobný rozkaz nepodarí doručiť do vlastných rúk (ak žalovaný nemá aktivovanú elektronickú schránku), prípadne proti platobnému rozkazu žalovaný podá odpor, Okresný súd Banská Bystrica vyzve žalobcu, aby podal návrh na pokračovanie v konaní. Ak žalobca takýto návrh podá, Okresný súd Banská Bystrica vec do 5 dní postúpi súdu príslušnému v zmysle [Civilného sporového poriadku](#), na ktorom sa vo veci bude ďalej konať

Mgr. Jana Tilňaková

Právnička, dlhodobo sa venuje ochrane spotrebiteľov v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov od bánk a nebankových inštitúcií, zrážok zo mzdy, spotrebiteľského rozhodcovského konania, reklamácie a obchodov na diaľku a pod..

JUDr. Jana Pajtašová

Právnička špecializujúca sa na ochranu spotrebiteľov v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov od bánk a nebankových inštitúcií, na ochranu spotrebiteľov, ktorým hrozí dobrovoľná dražba, prípadne im nehnuteľnosti už boli vydražené, odkladu splátok a pod..

Dôležité linky

www.pomocspotrebitelom.sk

www.facebook.com/pomocspotrebitelom.sk

Vaše otázky môžete adresovať na: pomocspotrebitelom@strana-smer.sk

www.strana-smer.sk

www.smer-pk.sk

www.facebook.com/smersd

<https://t.me/SMERSD>

www.facebook.com/robertfico.sk

[https://instagram.com/smer_sd](https://www.instagram.com/smer_sd)

www.facebook.com/smersdpresovskykraj